

MALUCZKO (138) *av*

a oraz o jasne (w tym w a 4 r. błędne znakowanie).

Sł stp notuje, Cn s.v. mało, Linde XVI – XVII w. s.v. maluchny.

Intens. od „mało”:

I. Niedużo, niewiele; trochę (123) :

1. Określa ilości i wielkości mierzalne (76) :

A. Określa ilość; też: kilka, parę; pauci PolAnt; pauxilli Mącz [kogo, czego] (4) : pauxillos pisciculos apparari iussi, Kazalem máluczko rybek prziczinić/ Nágotowác. Mącz 284d.

W przeciwstawieniu: »wiele ... maluczko« (1): Abowiem z wiel bárzo nas máluczko zołtháło BibRadz Ier 42/2.

a. O faktach praktycznie niepoliczalnych (2) : Attenuate praessequ dicere, Máluczko słów czinić. Mącz 449b; Otołz gdyby tu wítawicznie ładzono *Criminaly*, iáko ie ładzą wítawicznie po wżysłtkiem świecie/ máluczko by tu było zbrodni GórnRozm D4.

B. Określa rozmiary przestrzenne (17) :

a. O wymiarach liniowych; niedaleko; paululum, pusillum Vulg, PolAnt (13) : OpecŻyw 98, 98v, 142v; Leop 2.Reg 19/37, Mar 14/35; Euphrátes y Tigris z połu fię śchodzą/ ktore máluczko nád tym mieyłcem gdzie fię sciekáią/ z oobná fwe rzeczyłká y początek máią BibRadz I 2a marg, Mar 14/35, Luc 5/3; A Pan wítapiwłzy w iedną łódź kthora byłá Symonowá/ prosił go/ áby go máluczko odwiół od zyemie RejPos 173v, 204v; WujNT Mar 1/19, Luc 5/3, Act 27/28.

W charakterystycznych połączeniach: odejść maluczko (4), odjachać (3), odstąpić, odwieść, odwieźć, postąpić, pość.

b. O objętości ciał bezpostaciowych (4) : FalZioł II 19b; Pitisso, Kółztuyę/ Máluczko piyę dla skołztowánia. Mącz 301b.

W charakterystycznych połączeniach: maluczko pić, wpuszczać, wziąć (3).

Połączenie: »maluczko nieco« = *modicum quid PolAnt* [szyk 1 : 1] (2): Za dwie łcie pieniędzy chleba nie będzie ijm dołytz/ aby każdy máluczko nietzo wziął. OpecŻyw 52; MurzNT Ioann 6/7.

C. Określa długość czasu; krótko, chwilę; na krótko, na chwilę; paululum HistAl, PolAnt, Mącz; modicum PolAnt, Vulg; breviter, paulisper Vulg; paulo Mącz (52) : FalZioł V 91v; RejKup t4; HistAl A6, Nv; GroicPorz A4; Vfiadł łobyie máluczko/ iż burza wítawáłá/ Bo fię też był łpracował/ y nogá boláłá. RejWiz 107v, 109, 165; Leop Ruth 4/1; BibRadz Ioann 13/33; KwiatKsiąż B2v; Ale nim przyłthapiem do Nowego Zakonu/ ielzczę tu máluczko záltánawię fię SarnUzn E5v; Kiedy wítániefz/ máluczko pierwey spokojem bądź SienLek 11v; Iż ácz mię czálem máluczko nie wżrzycie w wćíłkach wálznych/ ále też zálię máluczki czás zeydzie/ iż mię zálię wżrzycie RejPos 125, 209v; HistLan C3; WujNT Ioann 13/33; GosłCast 57.

maluczko przed kim, przed czym (7): BibRadz I 316b marg; Sub exitu vitae, Máluczko przed śmiercią. Mącz 425a; RejPos 321 [2 r.]; RejZwierc 170v. Cf »maluczko przed tym«.

W połączeniu z prefiksalnymi czasownikami intensywnymi [w tym z przedrostkami: po- (7), prze- (1)] (8): BierEz B4v; OpecŻyw 40v; Dła Bogá cie prołłę/ poczekay mię thu máluczko [Sustine me]/

iedno że te rzeczy zwiálthuię oycu łwemu. *Leop Tob* 5/9; Aby zówzdy po łáźni/ máluczko fie przespał. *RejFig Dd8*; *SienLek* 4v; *RejPos* 315v, 330v; *WujNT Act* 24/4.

W charakterystycznych połączeniach: maluczko być (3), nakłonić, nie uźrzeć, opuścić, pochodzić, pocirpieć, poczekać, podnieść się, poigrać, położyć się, posłuchać (2), potrwać, przespać się, przypatrzeć się, usieść (2), ustronić, zasnąć, zastanowić się, zatrzymać się, zstąpić (2); maluczko przed śmiercią (2).

Połączenia:

»maluczko co« (1): Moizełz vczyłnł tę modlitwę máluczko co przed łmierział *BibRadz* I 316b *margin.*

»maluczko po tym« (1): A máluczko potym [*post pusillum*] wyźrzawłzy go drugi/ rzekł *WujNT Luc* 22/58.

»maluczko przed tym« = *paululum a. paulo ante Mącz* (2): Quid dico nuper? Immo vero modo ac plane paulo ante vidimus, Ale co mówię nie dawno? y owłzem teraz á práwie máluczko przed tym widzielłmy. *Mącz* 227d, 285a.

a. *W funkcji równoważnika zdania [w tym: maluczko ... a (12), ... że (3)] (18)* : Ale ielźcze máluczko [*adhuc paululum paululum*] wypełni łię gniew moy/ á popędliwołć moiá ná łkázę ich. *BibRadz Is* 10/25; Máluczko á nie vyrzycie mię/ á zálę máluczko á vyrzycie mię. *RejPos* 125, 125v [5 r.]; *WujNT Ioann* 14/19, 16/16 [2 r.], 17 [2 r.], 18, 19 [2 r.].

Połączenie: »coś maluczko« (1): Abowiem ielźczeńć coś máluczko [*modicum aliquantulum*]/ żeć ten kthory ma przyác przydzie *Leop Hebr* 10/37.

Szereg: »maluczko i krociuchno« (1): Boć ielźcze máluczko y krociuchno [*modicum aliquantulum*]/ á oto kthory ma przyść przydzie *WujNT Hebr* 10/37.

D. *Określa długość tekstu (3)* : ALe izechmy máluczko odłtąpili od żołnierłkiego náłzego chlebá/ iuzechmy łyłzeli iákie rołkołzy á iákie krotofile łą w ciągnieniu miedzy Rycerłskimi ludźmi. *RejZwierc* 26v.

Połączenia: »maluczko co« (1): teraz niechcę vłzu wálzycł Słowy proznemi báwić: ále máluczko co Powiedziawłzy/ ołtátek na Bogá przypułzczę *KochOdpr* B3v.

»maluczko nieco« (1): Iż tedy Ian s. Ewányeliłtá przypomina/ że początek cudow kthore Kriłtus Pan/ będąc thu ná łwecie/ łpráwowác raczył/ w Kannie fie záczył/ zdáło fie nam tu łobie máluczko o nich przed oczy náłze nieco przełóżyć *RejPos* 41.

2. *Określa wielkości niemierzalne (co do stopnia) (47)* : A ty aczci fie tzo przygodzi maluczko/ tedy dlá niego cirpietz niechcełs *OpecŻyw* [127]v; thák rozumiem iżby każdy wolał rok wytrwác máluczko/ á odiać łobie kęs łwey woley/ á áż do łmierći á ielźcze ktemu wiecznie łobie rołkołzowác wedle myłli łwoiey. *RejPos* 315v.

a. *Określa wielkości fizyczne [czego] (3)* : IEmioło [...] Ielth łłozenia łlachethnego z wody y łpowiethrza, zimnołci w łobie maluczłcho ma *FalZioł* I 154d, III 24c; niechay máluczko wiátru z pułnoci okienká przypułzczą *Mącz* 409a.

A. *Słabo, lekko, łagodnie, nieznacznie, w niewielkim stopniu; paululum HistAl, Mącz; modicum PolAnt, Vulg; parum, pusillum Vulg; leviter Mącz [w tym: z czasownikiem (24), z przysłówkiem (9), z imiesłowem przymiotnikowym (7), z przymiotnikiem (2)] (42)* : Poty^m máluczko otrzézwiáwłłfy [...] z wielkim placzem narzékaiátz rzekła. *OpecŻyw* 110v, 113 [2 r.], 151v, 154v; *HistAl* E8; odwroc

máluczko myłl twoię od grzéchu fwoié⁸⁰ *MurzHist* F; *MurzNT* 173v marg, 196 marg; *Leop Zach* 1/15; *BibRadz* 1.Petr 1/6; *Mącz* 192a, 341d; *RejAp* 68v; Wízakoż fie tym przykładem máluczko ochłodził. *HistLan* Cv, D2; *RejZwierc* 80v, 81; *WujNT* Mar 6/31, 1.Petr 5/10.

W połączeniu z prefiksalnymi czasownikami intensywnymi [w tym z przedrostkami: po- (3), prze- (1)] (4): A pofolguy máluczko mnie od frogółci káránia twego *RejPs* 59v; *HistLan* B3; *WujJud* 35; *WujNT* 2.Cor 11/16.

W przekładzie łacińskiego dem. (1): Valentulus, Małuczko krzepki. *Mącz* 474b.

W charakterystycznych połączeniach: maluczko krzepki, ochłodzić się, odetchnąć (2), odmienić, odpoczynąć (2), odstąpić, odwrócić, otrzeźwieć (2), pofolgować (2), porównać, przechwalać się, przykro, rozumem się sprawować, rożny, skłonić się, utrapiony, utwierdzić, zasmucony, zawściągnąć się.

Połączenie: »maluczko co« (1): tedy iáko bezrozumne⁸⁰ przyimićie mię/ ábym fię ia też máluczko co [modicum quid] przechwalał *WujNT* 2.Cor 11/16.

α. W funkcji osłabionego przeczenia: minimalnie, nie bardzo, prawie nie [z comp] (1) : iż gi tak bárzo wvielbił/ iż máluczko mniefy od Anyoła poftánowił dołthoienítwo iegó. *RejAp* 102.

a. Określa wielkości fizyczne oraz stany i cechy nawiązujące do wielkości mierzalnych (16) : *BielŻyw* 159; Iełfiż ie máluczko odwlecze [Si moram fecerit]/ poczekay go *BibRadz* Hab 2/3; *Mącz* 45e; *SienLek* 37v.

W połączeniu z comp przysłówka (7): *FalZioł* V 70v, 111; O karániu Heretykow (iż z innych praw máluczko łzerzey powiem) ieft też frogi Státut Koronny *GroicPorz* ii4; Ktorzy łpuściwłzy łznur z ołowem/ náleżli głębiey dwádzieścia łążon/ á máluczko dáley połtąpiwłzy [breui autem distantes]/ záfie łpuściwłzy ołow/ náleżli piętnáście łążon. *BibRadz* Act 27/28; *KwiatKsiąż* B3v; *Mącz* 6d; *RejPos* 326v.

W połączeniu z prefiksalnymi czasownikami intensywnymi [w tym: z przedrostkami z pod- (1), prze- (1)] (2): *Mącz* 285d; Abowiem z czyłstego Zboża/ z Płzenice/ á z żytá [...] przefołony máluczko/ łwieży/ ieft pokarm dobry. *SienLek* 6.

W przeciwstawieniu: »maluczko ... wielki« (2): Y máluczko będąc łkaráni [In paucis vexati Vulg] wezmą wielkie dobrodźiefyłtwá *BibRadz* Sap 3/5; *BudBib* Sap 3/5.

W charakterystycznych połączeniach: maluczko dalej (2), dłużej, obroć się, odrosnąć, odwlec, omieszkać, podrosły, przefołony, skaran (2), szerzej, upieczony, więcej, wyszszej (2).

Połączenia:

»maluczko co« (1): ktorzy krom żadnego takiego yakołmy máluczko co wyłzłzey powiedzieli znaku/ dobrymi fię przetfię łtali *KwiatKsiąż* B3v.

»maluczko kęs« (1): Máluczko kęs odrołwłzy wnet zaś włchnie łnádnie. *KrowObr* Av.

II. Połączenie: »maluczko (...) nie« = prawie, nieomal, omal nie, niewiele brakowało aby; non multum abfuit quin, vix *Mącz* [przy czasowniku] (9) : Wyłzedł y Tobit ku fortce/ ále máluczko nie wpađł *BibRadz* Tob 11/9; *Mącz* 185a, 429c; Máluczko mię tá ordá mędrkow nie zábilá. *Prot* A3v; Maluczkom nie zápomniał iżem był Prorokiem *Prot* A4; *RejPos* 146; *BielSpr* 60v; *BudBib* Tob 11/9; *WisznTr* 11.

W charakterystycznych połączeniach: maluczko nie być wyszpiegowan, (u)paść (3), przeminąć, zabić, zapomnieć, zrownać.

******* *Bez wystarczającego kontekstu (6) : Paululum, Máluczko/ Trochę. Mącz 285a; Tantillum [...], Máluczko/kąfeczek/ najmniej. Mącz 440d, 284d, 285a, 440d; Calep 763b.*

Cf **[MALUCHNO], MALUSIEŃKO, [MALUŚKO], MALUTKO**

RS